De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Onderwijspersoneel en Primair Onderwijs
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
66981236

Bijlagen

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Datum 20 november 2026

Betreft Oprichting EDU-EDIC, Europese samenwerking digitale autonomie in het funderend onderwijs

Toekomstbestendig onderwijs heeft een stevige basiskwaliteit nodig, aangevuld met kennis en handreikingen met betrekking tot digitalisering en AI. Want of het nu gaat om het gebruik van digitale leermiddelen, hulp van AI bij het nakijken of het gebruik van nieuwe software in de klas; digitale ontwikkelingen hebben nu al grote impact op wat er gebeurt in de klas. Het is belangrijk dat schoolorganisaties en leraren de kennis en kunde bezitten om bewuste, pedagogisch verantwoorde en bestendige keuzes te kunnen maken over digitalisering in het eigen onderwijs en organisatie. Scholen moeten er daarbij op kunnen rekenen dat deze programma's bijdragen aan de onderwijskwaliteit, veilig zijn en dat gegevens van leerlingen goed beschermd blijven.

Uit onderzoek[1] weten we dat bijna alle scholen afhankelijk zijn van de digitale diensten van een paar niet-Europese bedrijven en dat er geen volwaardige alternatieven zijn waarop zij kunnen overstappen. Het is een complex probleem dat individuele scholen overstijgt. Het gaat niet om een paar applicaties, maar om de gehele digitale infrastructuur. In alle Europese landen worstelt het onderwijs met vergelijkbare vraagstukken. Samenwerken en van elkaar leren is dan effectiever dan afzonderlijk experimenteren. We moeten daarom grensoverstijgend gaan samenwerken om regie te kunnen voeren.

[1] Dialogic (2025), Afhankelijkheid en autonomie, Bigtech-dienstverlening in het funderend onderwijs

In de Kamerbrief over digitale autonomie in het onderwijs[2] van 2 juli 2026 heb ik, samen met de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de urgentie aangekaart. Een van de stappen die wij toen aankondigden was het versterken van Europese samenwerking op dit onderwerp. Met deze brief informeer ik uw Kamer over de oprichting van de Education-European Digital Infrastructure Consortium (EDU-EDIC).

[2] Kamerstukken II 2025/26, 32034, nr. 83

Oprichting EDU-EDIC
De EDU-EDIC gaat digitale autonomie in het funderend onderwijs versterken door op Europees niveau te werken aan gedeelde soevereine technologische oplossingen en standaarden. Op 4 november 2026 heeft de Europese Commissie het besluit tot oprichting van de EDU-EDIC gepubliceerd[3] als onderdeel van het nieuwe Onderwijspakket. Een EDIC is een (juridisch) samenwerkingsinstrument om EU-lidstaten te helpen gezamenlijke digitale projecten sneller en eenvoudiger op te zetten en uit te voeren. Dit instrument komt voort uit het Digital Decade 2030 programma dat inzet op technologische onafhankelijkheid en innovatie binnen Europa.

Nederland gastland
De oprichtende leden van het EDU-EDIC zijn, naast Nederland: België, Finland, Frankrijk, Griekenland, Kroatië, Slovenië en Spanje. Nederland heeft in de vorming van dit consortium een leidende rol genomen en is door deze deelnemende lidstaten gekozen als voorzitter en gastland. Hiermee zal de EDU-EDIC in Nederland gevestigd worden.

Volgende stappen
De komende periode worden een aantal formele stappen gezet. In de eerste plaats zal Nederland een verklaring afgeven waarin de EDU-EDIC erkend wordt als internationale instelling onder de EU Accijnsrichtlijn. Het is qua juridische vorm geen internationale organisatie die wordt opgericht op basis van een verdrag. Daarnaast zal de EDU-EDIC officieel in Nederland worden gevestigd en zullen de deelnemende lidstaten een directeur van deze organisatie aanstellen.

In de tweede plaats zullen de deelnemende lidstaten een inhoudelijk werkprogramma opstellen voor de EDU-EDIC, op basis waarvan op Europese subsidies kan worden ingeschreven. Nederland zal deze voorbereidende werkzaamheden coördineren totdat er een directeur is aangesteld.

De deelnemende landen gaan zich de komende jaren inzetten op een viertal thema's die allemaal van invloed zijn op de digitale autonomie in het onderwijs: een interoperabele en soevereine digitale **infrastructuur** voor het onderwijs, veilige opslag en uitwisseling van **onderwijsdata**, verantwoorde **toepassing van AI** in het onderwijs, en versterking van het Europese **EdTech ecosysteem**. Als Nederland werken we hierin samen met de experts van Kennisnet, SURF, SIVON en NOLAI.
Daarmee zorgen we ook voor een goede verbinding tussen Europees en nationaal niveau. De geleerde lessen vanuit Europa kunnen we inbedden in het Regieplan Digitalisering Funderend Onderwijs (dat uw Kamer voor het eind van het jaar van mij ontvangt) en vice versa. Daarnaast zorgen we voor aansluiting bij de routekaart digitale autonomie voor het gehele onderwijs, waar voor de zomer een start mee is gemaakt[4].
Over de inzichten en activiteiten van de EDU-EDIC zal ik

[3] Publicatieblad van de Europese Unie: UITVOERINGSBESLUIT (EU) 2026/2413 VAN DE COMMISSIE

[4] *Kamerstukken II 2025/26, 32034, nr. 83*

uw Kamer periodiek informeren in het eerdergenoemde Regieplan. In het Regieplan ga ik ook in op de motie van het lid Dassen c.s., waarin wordt gevraagd om uit te werken hoe het onderwijsstelsel kan worden aangepast aan AI, waarbij in ieder geval het gebruik van generatieve AI door leerlingen in het primair onderwijs verboden zou moeten worden[5].

Het is belangrijk dat scholen en leraren zelf kunnen blijven bepalen hoe zij het onderwijs goed en van goede kwaliteit inrichten. De EDU-EDIC zal hieraan een belangrijke bijdrage leveren.

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Onderwijs en Emancipatie,

Judith Zs.C.M. Tielen

[5] *Kamerstukken II 2026/27, 37020-VIII, nr. 84.*